

Nader ecologisch onderzoek

Ontwikkeling zwembad Brandenburg

Oude Brandenburgerweg 67 te Bilthoven

Gemeente De Bilt

Nader ecologisch onderzoek

Ontwikkeling zwembad Brandenburg

Oude Brandenburgerweg 67 te Bilthoven

Opdrachtgever: Gemeente De Bilt

Projectnummer: 2363.01

Datum: 21-09-2020

Projectleider en rapporteur: Laura Tilleman

Autorisatie: Jur Metselaar

Opdrachtnemer: Buro Ontwerp & Omgeving
Velperweg 157
6824 MB Arnhem
Postbus 2033
6802 CA Arnhem
info@ontwerpenomgeving.nl
www.ontwerpenomgeving.nl

1	INLEIDING	3
2	PROJECTGEBIED EN WERKZAAMHEDEN.....	4
2.1	Beschrijving projectgebied	4
2.2	Geplande werkzaamheden.....	4
3	RESULTATEN QUICKSCAN	5
3.1	Vleermuizen.....	5
4	ONDERZOEKSMETHODE	6
4.1	Vleermuizen.....	6
5	RESULTATEN EN TOETSING.....	7
5.1	Vleermuizen.....	7
6	CONCLUSIE EN ADVIES.....	9
	LITERATUURLIJST	10

1 INLEIDING

In opdracht van gemeente De Bilt is door Buro Ontwerp & Omgeving een nader ecologisch onderzoek uitgevoerd op de Brandenburgerweg te Bilthoven. Het betreft het voormalige zwembad Brandenburg en de bijbehorende ligweide. De ontwikkeling voorziet in de sloop van het bestaande complex en de realisatie van woningen.

Het nader ecologisch onderzoek is uitgevoerd naar aanleiding van de resultaten van de quickscan natuurtoets die Buro Ontwerp & Omgeving op 21 februari 2020 in het projectgebied heeft uitgevoerd. Hieruit kwam naar voren dat de projectlocatie geschikt is als verblijfplaats voor gebouwbewonende vleermuizen. Er is daarom nader onderzoek gedaan om vast te stellen of er verblijfplaatsen aanwezig zijn.

De volgende vragen staan centraal in het onderzoek:

- Zijn er gebouwbewonende vleermuizen in het projectgebied aanwezig?
- Wat is de functie van het projectgebied voor de gebouwbewonende vleermuizen?
- Moet er een vergunning in het kader van de Wet natuurbescherming (Wnb) worden aangevraagd?
- Moeten er mitigerende en compenserende maatregelen worden genomen?

In het voorliggende rapport worden achtereenvolgens het projectgebied (hoofdstuk 2), de resultaten uit de quickscan (hoofdstuk 3), de onderzoeksmethode (hoofdstuk 4), de resultaten van het nader onderzoek (hoofdstuk 5) en de conclusie en advies (hoofdstuk 6) beschreven.

2 PROJECTGEBIED EN WERKZAAMHEDEN

2.1 Beschrijving projectgebied

Het projectgebied aan de Oude Brandenburgerweg 67 ligt in de kern van Bilthoven in gemeente De Bilt. Het bestaat uit een oud zwembadcomplex en de bijbehorende ligweide (figuur 1). Rondom het complex bevinden zich woningen, een waterpartij, een vestiging van Sportcity en het nieuwe complex van zwembad Brandenburg. Aan de zuidzijde loopt de Oude Brandenburgerweg, aan de oostkant de Kuifeendlaan en aan de zuidwestkant van het gebouw bevindt zich de Talinglaan.

Figuur 1. Ligging projectgebied zwembad Brandenburg.

Het gebouw bestaat aan de zuidzijde uit één etage, aan de noordzijde (zwembad) uit twee etages en is voorzien van een plat dak. Aan de westzijde van het gebouw bevindt zich een waterpartij met wat lage begroeiing en bomen. De oude ligweide van het zwembad bestaat uit verharding, gras en ruigtekruiden en het complex wordt omgeven door enkele groenperkjies. Los daarvan is er geen begroeiing aanwezig in het projectgebied.

2.2 Geplande werkzaamheden

De voorgenomen ontwikkeling bestaat uit de sloop van het bestaande complex en de realisatie van woningen.

3 RESULTATEN QUICKSCAN

Op 21 februari 2020 is in het projectgebied een quickscan natuurtoets uitgevoerd. Uit de quickscan is gebleken dat er meer informatie benodigd was om de effecten van de sloop van het complex volledig te kunnen toetsen aan de Wet natuurbescherming. Hieronder worden deze resultaten nog eens kort besproken.

3.1 Vleermuizen

Tijdens het veldbezoek werden open stootvoegen aangetroffen die gebouwbewonende vleermuizen kunnen gebruiken om in de spouwmuur te verblijven. De sloop van het gebouw zou kunnen leiden tot overtreding van de Wet natuurbescherming als deze als verblijfplaats fungeert voor vleermuizen. Daarom werd de aanwezigheid van vleermuizen in het complex nader onderzocht.

4 ONDERZOEKSMETHODE

4.1 Vleermuizen

Het nader onderzoek werd uitgevoerd conform het vleermuisprotocol 2017 (Vleermuisvakberaad Netwerk Groene Bureaus & Zoogdiervereniging, 2017).

Omdat onderzoek werd gedaan naar gebouwbewonende vleermuizen werden de onderzoeksmethoden van de gewone dwergvleermuis aangehouden, waarbij ook andere vleermuissoorten aangetoond konden worden. Dit houdt in dat er in de periode mei tot oktober 2020 de volgende onderzoeken werden uitgevoerd (BIJ12, 2017):

- Kraamverblijven: Twee onderzoeksrondes (15 mei - 15 juli) met een tussenperiode van minimaal tien dagen;
- Zomerverblijven: Twee onderzoeksrondes (15 mei - 15 aug) met een tussenperiode van minimaal tien dagen, waarbij minimaal één onderzoeksrunde moet plaatsvinden in de kraamperiode;
- Paarverblijven: Twee onderzoeksrondes (15 aug - 30 sep) met een tussenperiode van minimaal tien dagen. In deze periode baltsen de mannetjes van de gewone en ruige dwergvleermuis om vrouwtjes te lokken. Deze activiteit wordt vastgesteld rondom de paarverblijfplaatsen.
- Massawinterverblijven: Twee onderzoeksrondes (1 aug - 10 sep) met een tussenperiode van minimaal tien dagen. Dit onderzoek kan gecombineerd worden met het onderzoek naar paarverblijven.

De veldbezoeken werden uitgevoerd onder omstandigheden die gunstig zijn voor het waarnemen van vleermuizen. De temperatuur was bij alle veldbezoeken tenminste 10°C, de windsnelheid lag onder de 5 Bft. en er viel geen neerslag. De veldbezoeken voor de verschillende verblijfsfuncties werden gecombineerd uitgevoerd indien dit mogelijk was.

Type onderzoek	Datum	Tijd	Temp. (°C)	Wind (Bft.)	Weer	Waarnemers
Zomer	02-06-2020	03:20 – 05:20	14	NO 2	0-10% bewolking en droog	L. Tilleman H. Peters
Kraam	11-06-2020	21:50 – 00:00	17-16	NO 2	0% bewolking en droog	L. Tilleman H. Peters
Kraam/zomer	14-07-2020	21:50 – 23:55	15-14	W 2	90% bewolking en droog	L. Tilleman E. Kaandorp
Paar/winter	26-08-2020 27-08-2020	23:00 – 02:00	15-13	W – ZW 2	30-95% bewolking en droog	L. Tilleman H. Peters
Paar/winter	09-09-2020 10-09-2020	00:00 – 02:00	13	NW2 – W1	0% bewolking en droog	L. Tilleman H. Peters

De onderzoeken werden uitgevoerd met behulp van vleermuisdetectors (Batlogger M en Pettersson D200) waarmee ultrasone geluiden van vleermuizen geluiden van vleermuizen hoorbaar werden gemaakt voor het menselijk oor.

5 RESULTATEN EN TOETSING

5.1 Vleermuizen

Eerste veldonderzoek (zomerverblijven)

Het eerste veldbezoek werd uitgevoerd in de vroege ochtend van 2 juni 2020. Tijdens het veldbezoek werden er geen verblijfplaatsen van vleermuizen vastgesteld. Wel werden foeragerende gewone dwergvleermuis gezien bij de hoofdingang van het zwembad. Verder was er veel activiteit van rondvliegende gewone en enkele ruige dwergvleermuizen boven de technische ruimte. Aan de achterzijde was er ook constant activiteit bij de glijbaan en ter hoogte van de dakrand. Dit waren gewone dwergvleermuizen met enkele ruige dwergvleermuizen en er is één laatvlieger waargenomen. Deze soorten hadden echter geen binding met het projectgebied.

Tweede veldonderzoek (kraamverblijven)

Het tweede veldbezoek werd uitgevoerd in de avond van 11 juni 2020. Tijdens het veldbezoek werden er geen verblijfplaatsen van vleermuizen vastgesteld. Aan de voorzijde was er alleen activiteit bij de techniekruimte en de waterplas. Aan de achterzijde kwamen vier exemplaren overgevlogen vanuit een hoek van de eerste verdieping van het gebouw dat slecht zichtbaar is vanaf de grond. Verder waren er constant waarnemingen van gewone dwergvleermuizen. Deze werden vaak waargenomen vliegend richting de waterplas of rondom de glijbaan. Daarnaast is er één waarneming aan de achterzijde van een overvliegende rosse vleermuis. Geen van allen had binding met de onderzochte bebouwing.

Derde veldonderzoek (kraamverblijven)

Het derde veldbezoek werd uitgevoerd in de avond van 14 juli 2020. Ditmaal heeft één waarnemer op het dak van het complex gestaan om de eerste verdieping goed te bekijken. Tijdens het veldbezoek werden er geen verblijfplaatsen van vleermuizen vastgesteld. Er was erg weinig activiteit tijdens dit veldbezoek, er is één overvliegende rosse vleermuis en er zijn enkele overvliegende gewone dwergvleermuizen waargenomen. Geen van allen hadden binding met het projectgebied.

Vierde veldonderzoek (paarverblijven)

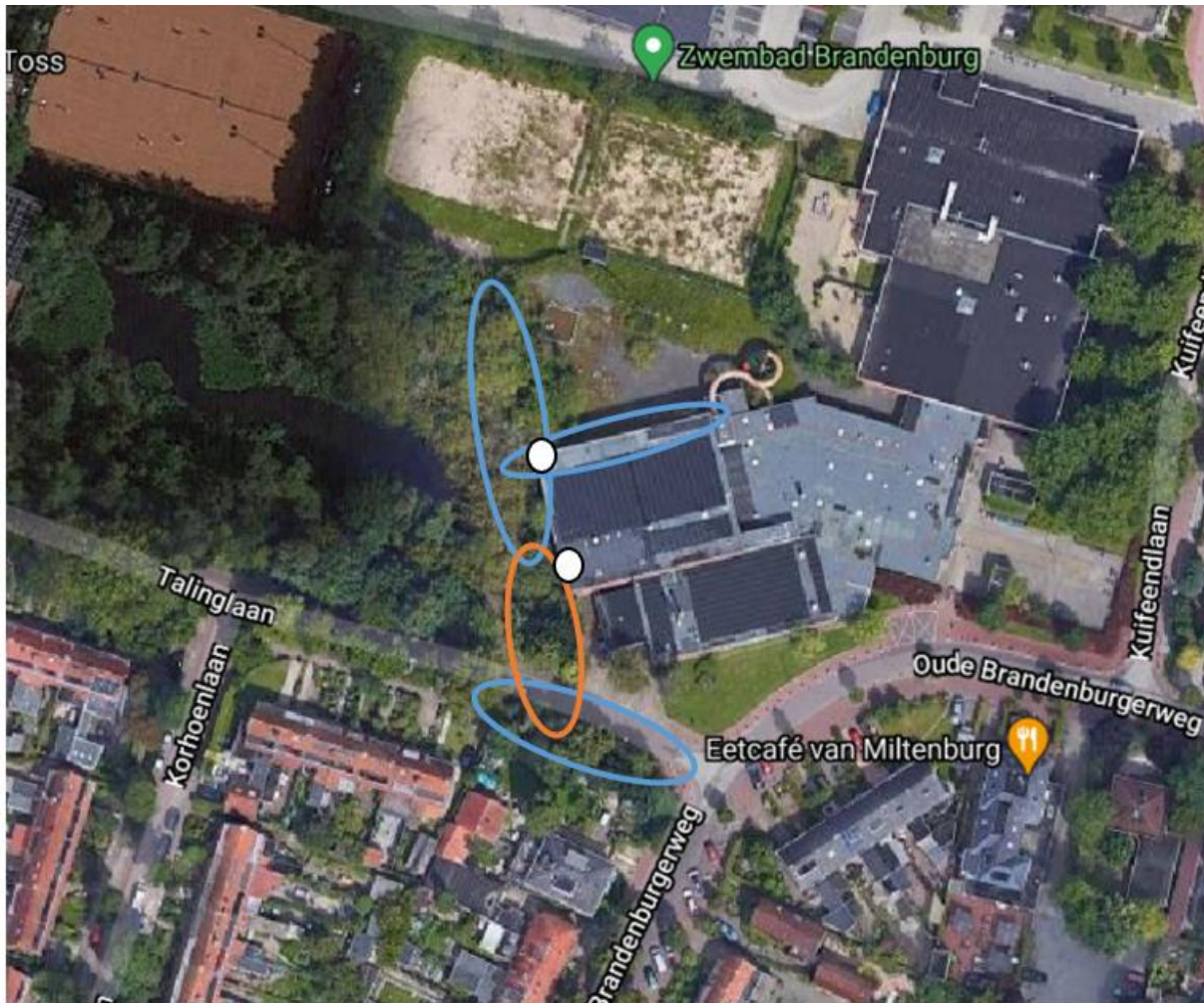
Het vierde veldbezoek werd uitgevoerd in de nacht van 26 op 27 augustus 2020. Tijdens het veldbezoek zijn minimaal twee baltsende gewone dwergvleermuizen vastgesteld. Het eerste exemplaar werd waargenomen vanaf de ligweide. Deze vleermuis vloog herhaaldelijk langs het pand van het oude zwembad en ook langs de bomen rondom de waterplas. Hierdoor wordt uitgegaan van een paarverblijf op de noordwestelijke hoek van het pand. De andere baltsende vleermuis bevond zich in de Talinglaan buiten het projectgebied (figuur 2). Naast de baltsende exemplaren zijn er ook gewone dwergvleermuizen gehoord op deze locaties. Verder werd er twee keer een ruige dwergvleermuis waargenomen en één keer een overvliegende rosse vleermuis. Deze toonden geen baltsgedrag of binding met het projectgebied. Daarnaast zijn er geen waarnemingen gedaan die duiden op de aanwezigheid van (massa)winterverblijven.

Vijfde veldonderzoek (paarverblijven)

Het laatste veldbezoek werd uitgevoerd in de nacht van 9 op 10 september 2020. Tijdens het veldbezoek werd er één baltsende gewone dwergvleermuis vastgesteld. Deze was voornamelijk aanwezig bij de bomen ten westen van het zwembad, een enkele keer vloog hij ook over de straat. Er wordt uitgegaan van een paarverblijf in de zuidwesthoek van het pand (figuur 2). Er was minder activiteit dan bij het vorige bezoek en later op de avond werd geen balts meer waargenomen. Verder zijn er deze avond enkele ruige dwergvleermuizen en één rosse vleermuis passerend waargenomen in de ligweide. Deze toonden geen baltsgedrag of binding met het projectgebied. Daarnaast zijn er geen waarnemingen gedaan die duiden op de aanwezigheid van (massa)winterverblijven.

Toetsing Wet natuurbescherming

In totaal zijn er twee paarverblijven van gewone dwergvleermuizen waargenomen binnen het projectgebied. Bij werkzaamheden op deze locatie worden Wnb artikel 3.5 lid 1, 2 en 4 (mogelijk) overtreden. Voor het overtreden van de verbodsbepalingen uit artikel 3.5 lid 1 (doden en vangen) is geen ontheffing van de Wet natuurbescherming noodzakelijk indien mitigerende maatregelen worden getroffen en zorgvuldig wordt gehandeld. Voor het overtreden van de verbodsbepalingen uit artikel 3.5 lid 2 en 4 (verblijfplaatsen vernielen en soorten opzettelijk storen) is een ontheffing in het kader van de Wet natuurbescherming noodzakelijk.

Figuur 2: Resultaten paaronderzoek. Blauwe cirkels geven de locaties van balts aan tijdens het eerste bezoek, de oranje cirkel geeft de locatie van balts aan tijdens het tweede bezoek. Witte stippen geven de locaties aan waar paarverblijven van gewone dwergvleermuizen worden verwacht

6 CONCLUSIE EN ADVIES

Buro Ontwerp & Omgeving heeft in opdracht van gemeente De Bilt een nader ecologisch onderzoek uitgevoerd aan de Oude Brandenburgerweg 67 te Bilthoven. Het onderzoek vond plaats naar aanleiding van de sloop van de bestaande bebouwing en de realisatie van woningen. In onderstaande tabel staat een samenvatting van de resultaten. Bij aanwezigheid van de soort is aangegeven waar deze soort is aangetroffen, welke artikelen van de wet natuurbescherming overtreden worden en welke vervolgstappen genomen moeten worden.

Soort	Aanwezigheid	Locatie	Overtreding Wnb artikel	Vervolgstep
Gewone dwergvleermuis	2 paarverblijven	Noordwest- en zuidwesthoek zwembad	3.5 lid 2 en 4	• Ontheffing Wnb • Activiteitenplan

Voor het overtreden van de verbodsbepalingen uit artikel 3.5 lid 2 en 4 is een ontheffing in het kader van de Wet natuurbescherming noodzakelijk. Ten behoeve van de ontheffingsaanvraag dient een activiteitenplan te worden opgesteld.

Daarnaast is ook Wnb artikel 3.5 lid 1 relevant voor deze soort. Deze artikelen hebben betrekking op het doden en vangen van soorten. Er is echter geen ontheffing in het kader van de Wnb noodzakelijk indien mitigerende maatregelen worden getroffen en zorgvuldig wordt gehandeld. Dit dient opgenomen te worden in het activiteitenplan.

LITERATUURLIJST

6.1 Referenties

BIJ12 (2017). *Kennisdocument Gewone dwergvleermuis, Pipistrellus pipistrellus, versie 1.0, juli 2017*. Utrecht, Nederland: BIJ12.

Vleermuisvakberaad Netwerk Groene Bureaus, Zoogdiervereniging (2017). *Vleermuisprotocol 2017, maart 2017*. www.netwerkgroenebureaus.nl en www.zoogdiervereniging.nl

6.2 Overige geraadpleegde bronnen

Dietz, C. & Kiefer, A. (2016). *Bats of Britain and Europe*. Londen, Verenigd Koninkrijk: Bloomsbury Publishing.

Middleton, N., Froud, A. & French, K. (2016). *Social Calls of the Bats of Britain and Ireland* (2e ed.). Exeter, Verenigd Koninkrijk: Pelagic Publishing.